

Audronė Razmantienė, Vida Marcišauskaitė,
Jurgita Petrauskaitė, Asta Leskauskaitė

Lietuvių kalba : 10

Vadovėlis. Antroji knyga

Turinys

6 skyrius. Sintaksė • 5

- 1 pamoka. Sudėtiniai sakiniai • 6
- 2 pamoka. Sudėtiniai bejungtukiai sakiniai • 11
- 3 pamoka. Sudėtinių bejungtukių sakinių skyryba • 17
- 4 pamoka. Sudėtiniai mišrieji sakiniai • 22
- 5 pamoka. Sudėtinių mišriųjų sakinių skyryba • 27
- 6 pamoka. Citatos • 31
- 7 pamoka. Citatų skyryba • 38
- 8 pamoka. Sudėtinio sakinio skyrybos įgūdžių įtvirtinimas • 44

7 skyrius. Rašymas • 51

- 1 pamoka. Susipažinkime: meninis stilius • 52
- 2 pamoka. Rašome esė • 59
- 3 pamoka. Mokomės samprotauti: tezė, argumentai • 66
- 4 pamoka. Rašome samprotavimo rašinį • 74
- 5 pamoka. Rašome diskusinį straipsnį • 80
- 6 pamoka. Tobuliname juodrašį • 90
- 7 pamoka. Susipažinkime: buitinis stilius • 96
- 8 pamoka. Kūrybinės užduotys: dienoraštis • 103

8 skyrius. Apibendrinimas (I): sakytinė kalba • 115

- 1 pamoka. Viešasis kalbėjimas: kalbėjimo temos pasirinkimas • 116
- 2 pamoka. Viešasis kalbėjimas: pagrindinė mintis ir ją pagrindžiantys teiginiai • 120
- 3 pamoka. Viešasis kalbėjimas: kalbos komponavimas • 125
- 4 pamoka. Minčių raiškos taisyklingumas, kalbos normų laikymasis (I) • 129
- 5 pamoka. Minčių raiškos taisyklingumas, kalbos normų laikymasis (II) • 132
- 6 pamoka. Viešasis kalbėjimas: kalbos įtaigumas ir kalbėjimo etiketas • 135

9 skyrius. Apibendrinimas (II): leksika, morfologija, sintaksė • 141

- 1 pamoka. Leksikos kartojimas: kalbos norma ir kalbos klaida • 142
- 2 pamoka. Morfologijos kartojimas: žodžio sandara, daryba ir rašyba • 145
- 3 pamoka. Morfologijos kartojimas: kalbos dalys • 150
- 4 pamoka. Kartojame rašybą • 156
- 5 pamoka. Sintaksės kartojimas: sakinio dalys ir vientisinio sakinio skyryba • 160
- 6 pamoka. Sintaksės kartojimas: sudėtinio sakinio skyryba • 164
- 7 pamoka. Kalbos žinių taikymo užduotys • 167

10 skyrius. Apibendrinimas (III): skaitymas, rašymas • 175

- 1 pamoka. Skaitymo skyriaus kartojimas: negrožiniai tekstai • 176
- 2 pamoka. Skaitymo skyriaus kartojimas: grožiniai tekstai • 184
- 3 pamoka. Skaitymo strategijos • 190
- 4 pamoka. Teksto suvokimo ir literatūros žinių taikymo užduotys • 196
- 5 pamoka. Rašymo etapai • 199
- 6 pamoka. Teksto rašymo užduotys • 207

Priedai • 214

7 pamoka : Citatų skyryba

- Mokysimės citatų skyrybos.
- Plėtosime ir ugdysimės rašytinės kalbos gebėjimus.

Praėjusią pamoką suradote ir užsirašėte aforizmų, sentencijų – minčių, kurias norėtumėte pacituoti rašydami, kalbėdami. Žinote, kad yra keli citavimo būdai.

- Sugalvokite sakinių, kuriuose autoriaus žodžiai būtų įterpti:
 - prieš citatą,
 - po citatos,
 - citatos viduryje,
 - citata nuosekliai pratęstų autoriaus sakinio mintį.
- Dirbdami grupėmis formuluokite citatų skyrybos taisykles (galite remtis 6 pamokos skyrelio „Gilinamės ir suvokiame“ pavyzdžiais).

Gilinamės ir suvokiame

Praėjusią pamoką aptarėme, kad citatos gali būti įterpiamos skirtingose sakinio vietose. Nuo citatos vietos priklauso ir jos skyryba. Panagrinėkime.

Citatų skyryba
1. Citatos išskiriamos kabutėmis . (Kai citatos išskiriamos šriftu ar kitokiu grafiniu būdu, kabučių galima nerašyti.)
1.1. Kai citatą sudaro atskiras sakinytis ar keli sakiniai, po įvardinių žodžių dedamas dvitaškis , o citata paprastai rašoma toje pačioje eilutėje (a); ilgesnė citata gali būti pradedama nauja pastraipa (b). a) Dar Aristotelis rašė: „ Retorika apima visas žmogaus gyvenimo sritis. “ Apie perdėtą kuklumą pasakyta taip: „ Jeį esi nekompetingas¹ ar nepasirengęs, kaip sakaisi, kam eini kalbėti? O jei tai netiesa, kam pradėti savo kalbą melu? “ b) Štai koks gyvas kvieslio paveikslas: „ Savaitės viduryje į namus atėjo kvieslys kviešti į vestuves. Arklio galva ir jo paties skrybėlė buvo išpuošta margais kaspinais. <...> Jis sustojo vidury aslos įsitempęs, kaip kareivis rikiuotėje, pakėlė ranką ir pakratė lazda, ant jos suplevėsavo kaspiniai ir rūtos, sutilindžiavo varpelis. “

Tęsinys p. 39

¹Kompetingas – 1. gerai ką išmanantis, nusimanantis; 2. turintis teisę ką spręsti ar daryti.

Pradžia p. 38

Citatų skyryba
1.2. Po citatų esantys ir į jas įsiterpę autoriaus žodžiai rašomi taip, kaip autoriaus žodžiai prie tiesioginės kalbos – pradedami mažąja raide. Citata nuo autoriaus žodžių skiriama brūkšniais . Jie rašomi po kitų sakinio ženklų: po kablelio, šauktuko, klaustuko, daugtaškio – prieš autoriaus žodžius, po taško, kablelio, dvitaškio – po autoriaus žodžių.
„ Ar visuomet vaizdingas žodis geriau už neutralų? “ – svarstydamas žodžių vartosenos tikslingumą klausia Juozas Pikčilingis. „ Stinga išraiškos priemonės, vartok tarmybę “, – sakė Rygiškių Jonas. „ Pareina namo , – toliau rašo skaitytoja, – ir prasėdi visą laiką prie televizoriaus. “
2. Cituojamas eiliuotos kalbos posmas rašomas nauja pastraipa ir be kabučių (a); su kabutėmis toje pačioje eilutėje (eilučių ir posmų pabaiga žymima pasviraisiais brūkšniais) (b). a) Miškinio kūryboje plazda gyva žodžių dvasia, atklydusi iš liaudies dainų: Kur miškeliai, pakvipę sakais, Kur takeliai takai, Skersai išilgai išminti... b) Eilėraštyje kontrasto principu gretinami vaizdai subtiliai perteikia kontekstą: „ Ar tai tu, ar maža kregždutė, / Ant pavasario delno nutūpus, / Sučiauškėjai linksma, lengvutė – / Nuskridai, pamojus sparnais. // Mūsų upės gilios ir ramios, / Medžių šakos žalios ir žemos – / Prisi-glausk prie motinos žemės, / Pasipuošusios sodais jaunais. “
3. Citata, sudaranti autoriaus sakinio dalį (nuosekliai tęsianti autoriaus mintį), rašoma toje pačioje eilutėje ir pradedama mažąja raide. Pasakymas „ patraukti kaltinamuoju “, vartojamas Baudžiamojo proceso kodekse, vertinamas kaip specifinis teisės kalbos pasakymas. Apie švietimo įstaigų pavadinimus taisyklių 1 punkte pasakyta, kad „ juose reikia vengti nebūtinų informacijos “. Šitą pažadą pakartojo apaštalas Paulius, sakydamas, kad „ visi esame viena duona ir vienas kūnas “.

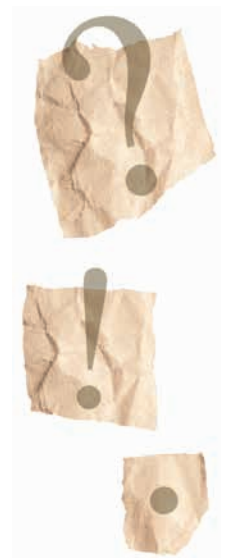

Pastaba. Taisyklės ir pavyzdžiai pateikti remiantis Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nutarimu „Dėl privalomosios skyrybos taisyklių“ (www.vlkk.lt/lit/10118).

Atkreipkite dėmesį, kad citatos pabaigos ženklas – **taškas, klaustukas, šauktukas, daugtaškis** – rašomas prieš uždaromąsias kabutes, o kai citata nuosekliai pratęsia autoriaus sakinio mintį – po kabučių. Palyginkite:

Dar Aristotelis rašė: „**Retorika apima visas žmogaus gyvenimo sritis.**“

Šitą pažadą pakartojo apaštalas Paulius, sakydamas, kad „**visi esame viena duona ir vienas kūnas**“.

Atliekame

1. Kartais prireikia pacituoti ne visą kito autoriaus mintį. Panagrinėkite, kokius skyrybos ženklus rašome tokiomis atvejais.

Praleistos citatos vietos (kupiūros) citatos pradžioje, viduje ar gale žymimos daugtaškiu. Daugtaškis citatos pradžioje rašomas po kabučiu, gale – prieš jas.

„... Nors trojoj tarp skiedrų ir įdomu, bet lauke dar įdomiau...“
Kazys Būga pabrėždavo, jog „... gražios taisyklingos kalbos reikia ieškoti... mūsų liaudyje“.

Daugtaškis įterptos į teiginį citatos gale rodo, kad cituojamas sakinyje nėra baigtas.
Sakinyje „Mes žinome, kad gandrai rudenį išskrenda...“ yra sudėtinis prijungiamasis.

Praleistas ilgesnes cituojamo teksto vietas žymime daugtaškiu kampiniuose skliaustuose.
„O mūsų tėvų kalba yra labai sunkiai išlaikyta <...>, todėl būtumėm visai menki padarai, jei jos kaip reikia negerbtumėm.“

1.1. Perskaitykite sakinius.

1. Antano Ramono novelėje „Ruduo“ dangus susilieja su žeme: „Ir kartais man atrodo, kad keliauja blyški vėlyvo rudens saulė šio krašto ežerais...“ 2. „Kiekvienas tragedijos asmuo priklauso ne istorijai, o poetui“, – tvirtina Belinskis. 3. Justinas Marcinkevičius teigia, kad „žmogaus santykis su knyga visada individualus...“ 4. Poetas pripažįsta, kad kiekvienai knygai „reikia ypatingos meilės ir rūpesčio“.

Justinas Marcinkevičius. *Dienoraščiai ir datos*. Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2011.

1.2. Paaiškinkite citatų skyrybą.

2. Rašant rašinius neretai tenka cituoti poeziją. Panagrinėkite dar keletą citatų skyrybos atvejų.

Dvitaškį rašome prieš citatą, kuria paremiame, praplečiame teiginius (taip skiriame ir vieną nuo kito sudėtinio bejungtukio sakinio dėmenis, kuriuos sieja aiškinamasis paremiamasis ryšys).

Šiame eilėraštyje Salomėja Nėris užfiksavo poetinio praregėjimo akimirka ir atskleidė žmogų raminančių tiesą, kad gamta, gyvybė amžina, nors kas akimirka ji miršta – ramiai, nepastebimai:
Manęs dar nebuvo,
Alyvos žydėjo –
Manęs nebebus jau, –
Jos vėlei žydės.

Eiliuota citata, kuri yra autoriaus žodžių tęsinys ir kartu šalutinis sakinyje, gali būti rašoma toje pačioje eilutėje kabutėse, o prieš šalutinio sakinio jungtuką rašomas kablelis.

Antanas Baranauskas gailisi, kad „Dabar visa prapuolę... tik ant lauko pliko / Kelios kreivos, nuskurdę pušelytės liko...“

Eiliuota citata, kuri yra autoriaus žodžių tęsinys ir kartu šalutinis sakinyje, po jungtuko gali būti išskiriama grafiškai, be kabučiu. Šiuo atveju prieš jungtuką rašomas kablelis, o po jungtuko jokie skyrybos ženklai nereikia.

Iš jos eilučių dvelkia net ketinimas nusižudyti, nes

Melu kvėpuojam čia, melu čia siela mintą. –
Tai gal mirtis iš melo išvaduos?!
(Salomėja Nėris)

Cituojamą eiliuotą posmą galima išskirti brūkšniais kaip išplėstinį priedėlį.

Anuometinės lietuvių inteligentijos kultūrinius siekius išreiškęs Antano Baranausko posmas –
Anei rašto, anei druko¹
Mums turėt neduoda;
Tegul, sako, bus Lietuva
Ir tamsi, ir juoda –
vėliau, spaudos draudimo metais, įgavo tiesioginį, dar aštresnį skambėjimą. Jis jaudino visą Lietuvą.

Pagal ualgiman.dtiltas.lt/tiesiogine_kalba_citatos.html

2.1. Išskirkite citatas.

1. Bet štai iš toli, kiek siekia atmintis, atskamba jau chrestomatiniai mūsų poetės žodžiai

Draugystę mano tau – kaip saulę,
Kaip šviesų ilgesį nešu.

2. Mums net atrodo, kad žodžiai

Ir vienąkart, pavasari,
Tu vėl atjosi drąsiai. –
O mylimas pavasari,
Manęs jau neberasi – –

tai mūsų žodžiai – juk ne veltui mes juos dainuojame.

3. Tartum gilus atodūsis, tartum sunkiai tramdoma rauda ir vos girdimi pašnabždomis tariami žodžiai Negesk, žiburėli, negesk!

4. Jau nemokėtume ir negalėtume gyventi be Salomėjos, nes kas gi būtų tas vaivorykštinis tiltas iš vienos širdies į kitą, ką mes mylėtume taip amžinai ir taip tyliai ir kieno lūpomis pasakytume Lietuvai

Tada graži graži buvai,
Akim tyliųjų ežerų...
Lyg eidama linelių rauti.

¹Drukas (svet. ntk.) – spauda.

Po netrumpo valandėlės, ne visai susigaudydami, kas darosi, išgirstame, kaip sucypia stabdomi ratai. Pakalnėn nuotėkio grioveliu šliuožia murzini ledo gabaliukai.

– Kaži kaip dabar tiems, kur liko vienu? – išlipęs ar mūsų, ar pats savęs klausia vairuotojas ir pirštu parodo į korėtą ledą po autobusiuko ratais. – Viskas suyra, viskas, – mįslingai pakartoja. – Gerai pasakiau? – juokiasi, o mums kol kas ne juokai galvoj. – Beje, mieli išsigandėliai, šiudienis mano važiavimas slidžiaisiais keliais dargi jubiliejinis, du-tūkstantas. Užrašysim.

Dėl visa ko parodo mums žalią knygelytę ir kilstelį kepurę.

www.diktantas.lt

- 2.1. Praėjusiais metais rašėte 2010 m. pirmojo turo Nacionalinį diktantą. Ar pasikeitė jūsų nuomonė: kaip manote, ar verta dalyvauti diktanto konkurse? Kodėl?
- 2.2. Išnagrinkite diktanto skyrybą. Aptarkite įmanomus skyrybos variantus. Pasitikrinkite Nacionalinio diktanto svetainėje: www.diktantas.lt (žr. *Diktantų tekstai* → 2009 m. antrojo (finalinio) turo tekstas).
- 2.3. Pasižymėkite skyrybos ženklus, kurių paaiškinti negalite.
- 2.4. Išsirašykite sudėtingos rašybos žodžius.
- 2.5. Aptarkite sunkesnius skyrybos ir rašybos atvejus su draugu.
- 2.6. Likus neaiškumų atsiverskite Valstybinės lietuvių kalbos komisijos svetainės puslapį www.vlkk.lt/lit/86841.
- 2.7. Parašykite diktantą, diktuojamą mokytojo.

Apibendriname ir įsivertiname

- Išnagrinkite savo kontrolinių, kūrybinių darbų skyrybos klaidas (ypač atkreipkite dėmesį į sudėtinų sakinių skyrybą).
- Nurodykite, kokia taisykle kiekvienu atveju reikia remtis, parašykite analogiškų pavyzdžių.
- Mokykitės iš savo klaidų, kad jūsų darbuose jų vis mažėtų. Sėkmės!

1. Perskaitykite tekstą.

Medžių apsuptas vienkiemis iš viršaus atrodo tarytum lėlių namai: takeliai į klojimą, į tvartą, į šulinį tvarkingomis dalimis suraižo kiemą; tarp susodintų tiesiomis linijomis obelų po sodą vaikšto Boleslovas – pilku švarku, balta drobine kepure.

Nutryptose, nugraūztose ganyklose jau kyla mūsų spiečiai. Apvalus kaip dubuo, kadaise pakalnučių priaugęs ažuolynas sumintas į juodą purvą, drėgna žemė išbadyta skeltų kanopų, kamienų žievė nubrozdirta karvių ragų.

Išmintas, išlaužytomis atšakomis ir Trāko pakraštys. Sentikių kapinaitės, aptvertos nauja tvirta rąstelių tvora, pilnos naujų kapų, kauburys prie kauburio su cementiniais ar net tašyto akmens paminklais. Kalvelės viršuje tebedūlėja žaliai apsamojė Mikiparo šeimos kryžiai.

Milda nusileidžia į kalno daubą, siauru Padratės tarpubrasčiu išeina į kitą kalvelę, paskui Matiekaus pramintu taku – už vieškelio, ten jau nebeganomi gyvuliai. Aitriai kvepia kaisrantis saulėje rasotas mišinio laukas. Ant kalvos už alksnyno nebėra Kazėko trobos, nebėra ir tako, kuriuo ji su vaikais bėgdavo į sausąjį durpyno pakraštį rinkti mėlynių ir vaivorų.

Vanda Juknaitė. *Šermenys. Stiklo šalis. Formulė*. Vilnius: Alma littera, 2001, p. 128, 129.

- 1.1. Suraskite tekste sudėtinius bejungtukius sakinius ir paaiškinkite, kaip juos atpažinote.
- 1.2. Nurodykite sudėtinų bejungtukų sakinių gramatinius centrus.
- 1.3. Paaiškinkite, kokie prasminiai ryšiai sieja šių sudėtinų bejungtukų sakinių dėmenis.
- 1.4. Nustatykite visų kitų sakinių rūšį. Savo nuomonę argumentuokite.

2. Perskaitykite sakinius.

1. Juk nestumdys pusmergė to mažo medinio vežimėlio – žmonės išjuoks.

2. Į sendaikčių parduotuvę Vilniaus senamiestyje mane atnešė ponas Vaitkus, profesorius vienišius, iki karo dažnai lankęsis Londone, – sėdėdamas žaislų parduotuvės lange dažnokai matydavai tą žilą vyrą ožio barzdele, jis sustodavo priešais vitriną ir ilgai apžiūrindavo išmoningus pliušinius liūtus, beždžiones, įvairių veislių šunis ir, aišku, mane, anglišką zuikį raudonu švarkeliu, mėlynomis kelnaitėmis ir maža juodo aksomo kepuraitė tarp švelnių ausų.

3. Kartais pasigirdavo spigus kaukiantis garsas, nuo jo mano kailiu perbėgdavo baimės virpulys.

4. Ir toji priežastis greitai paaiškėjo – Margarita kėlėsi į kitą miestą, paliko tėvų namus.

5. Bet užtekdamas kvapų – prisikvėpuoji ir jauties pavalgis.

6. Atsakymas labai paprastas: Lukas pats paklausdavo ir pats atsakydavo, pats viską paaiškindavo, man belikdavo linktelėti galva ar pritariamai pakarpyti ausimis.

7. Mintys ir svajonės neskęsta, jų neištinka greitkelio avarijos, jos nesudūžta kaip tas prancūzų *Konkordas* į kalnų uolas – kartais jų žūčiai užtenka mažos kliūties, tarkim, ant pakilimo tako besimėtančio skardos gabalo.

8. Nelijo, buvo saulėtas pavakarys.

Leonardas Gutauskas. *Daiktai*. Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2008.

Užduočių bankas

- 2.1. Dirbdami individualiai išnagrinėkite sakinių skyrybą.
- 2.2. Pasižymėkite vietas, kurios jums neaiškios.
- 2.3. Neaiškumus aptarkite su visais klasės draugais ir, jei reikia, mokytoju.

3. Dirbdami poromis išanalizuokite šiuos sakinius.

1. Netoli kranto iš vandens išnirusios vos įžiūrimos kartys, prie jų pririšti ir vandenyje paslėpti venteriai – žuvų gaudyklės.
2. Krisdamas jis numetė mane ant šalia stūksančių akmenų ir užgriuvo – lūžo koja.
3. Ilzė išskalbė ir sulopė Martyno drabužius, Ansas nupirko stiprių batų porą ir naują odinę kuprinę.
4. Pro atdarą vieno kambario langą vėrėsi nepaprastas vaizdas – žali vynuogynai, kaskadomis augantys kalvų šlaituose, pro kito kambario langus matėsi pagrindinė gyvenvietės aikštė, jos viduryje iš apvalaus fontano žaismingai tryško vandens čirukšlės.

Rokas Flick. *Šiaurės Sachara*. Vilnius: Tyto alba, 2010.

- 3.1. Remdamiesi sudėtinio sakinio sintaksinio nagrinėjimo planu (1 priedas, p. 214) ir pavyzdžiu (p. 15) išnagrinėkite pateiktus sudėtinius bejungtukius sakinius.
 - 3.2. Nubraižykite šių sudėtinių sakinių schemas.
 - 3.3. Patikrinkite vienas kito darbą.
 - 3.4. Išsiaiškinkite kilusius klausimus.
4. Dirbdami grupėmis parašykite 5 taisykles, kurių privalu laikytis sporto varžybų (pasirinktinai – krepšinio, futbolo, plaukimo, teniso ar kt.) dalyviams.
 - 4.1. Visas taisykles rašykite sudėtiniais bejungtukiais sakiniais.
 - 4.2. Visi drauge aptarkite ir, jei reikia, išsiaiškinkite sakinių skyrybą.

5. Perskaitykite sakinius.

1. Jiedu kartu ruošdavo pamokas – Margaritos mama neprieštaravo, nes berniukas puikiai spręsdavo uždavinius, su kuriais Margarita turėdavo daugiausia vargo.
2. Bet matau, kad aštri gumelė pratrindama ploną sąsiuvinio lapą palieka skylę, ir tuomet iš mergelės akių ima kristi ašarų lašai, jie dar labiau sutepa raštą, belieka puslapį išplėšti, suglamžyti ir visa pradėti nuo pradžių.
3. Kurį laiką Violeta laikėsi duoto žodžio, ir aš pro jos kambario langą galėdavau stebėti, kaip Lukas palydi Margaritą namo, kaip jiedu eina pasivaikščioti – vis kartu ir kartu, tarsi būtų vienas kitam seniausiai pažadėti.
4. Išaiškėjo, kad motina dukrai jau parūpino kambarėlį kažkokio Žvėryno pakrašty – abi karštai aptarinėdavo, kokius daiktus reikėtų Margaritai pasiimti, kad netektų naujų pirkti, juk kambario šeimnininkė gali nepasiūlyti net lovos.
5. Pagaliau priėjome aikštę, kurioje augo liepos – iškart pajutau malonų širdžiai žiedų dvelksmą.

6. Kartą – Lukas jau seniai sapnavo saldų sapną, o aš gulėjau šalia senų zuikių papročiu nesumerkęs bluosto, karpiau ausimis, į kurias sroveno ramus palaimingas berniuko alsavimas.

7. Kasdien vis smarkiau snigo, spaudė šaltukas, ir mes jutom, kad artėja diena, kai visi kalnai ir kalneliai bus atiduoti vaikų laisvei nuo ryto iki tamsos leistis ir leistis žemyn, kaip būdavo ir Vokietijoje.

Leonardas Gutauskas. *Daiktai*. Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2008.

- 5.1. Nurodykite pateiktų sakinių rūšį. Savo nuomonę pagrįskite (pažymėkite gramatinius centrus ir dėmenų ribas).
- 5.2. Aptarkite sakinių dėmenų jungimo būdus.
- 5.3. Nubraižykite sakinių schemas.

6. Mokyklos laikraščio (sienlaikraščio) nuomonių skyreliui parašykite trumpą straipsnelį „Ką reikia keisti mūsų mokykloje?“.

- 6.1. Per pamoką (ar iš anksto per pertrauką) į diktofoną ar telefoną įsirašykite 2–3 mokinių nuomonės minėta tema.
- 6.2. Rašydami straipsnelį pavartokite citatų – apklaustų mokinių mintis, jų fragmentus.
- 6.3. Apsikeiskite straipsneliais su draugu ir įvertinkite, kaip jam pavyko atlikti užduotį. Atkreipkite dėmesį į teksto struktūrą, aiškumą ir glaustumą, vartojamas citatas bei jų fragmentus, skyrybą.
- 6.4. Drauge aptarkite sukurtų straipsnelių privalumus ir trūkumus. Kiekvienas sąsiuvinyje pasižymėkite, ko dar turėtumėte pasimokyti ateityje.

7. Perskaitykite tekstą, sudėkite trūkstamus skyrybos ženklus.

- 7.1. Paaškindite 3, 7, 12, 16 sakinių skyrybą.
- 7.2. Išnagrinėkite 1, 4, 5 sakinius sintaksiškai.

(1) Tai kad šiuolaikiniame pasaulyje nyksta ribos tarp tautų jokia naujiena. (2) Verslininkas ir investuotojas Ilja Laursas tai puikiai jaučia savo kailiu.

(3) Jeigu teritorija nebeturi reikšmės religija nebeturi reikšmės tautybė nebeturi reikšmės kodėl nepažiūrėjus į šalį kaip į tam tikrą paslaugų paketo teikėją tokie I. Laurso žodžiai gali sukelti patriotams pasipiktinimą. (4) Tačiau retas kuris galėtų ginčytis kad verslininkas moksliskai tiksliai apibūdina kam mums reikalinga valstybė. (5) Ogi tam kad suteiktų mums socialinę apsaugą ir teisinę erdvę tam kad sukurtų mūsų tapatybę ir išduotų pasą.

(6) Raginu verslininką nuspėti ateitį gal ateityje rinksimės valstybę taip kaip prekybos centre renkamės glaistytus sūrelius? (7) Betgi visi stengtusi prisijungti prie tos valstybės kur mažiausi mokesčiai abejoju kur tuomet vertybės?

(8) I. Laursas kaip tik mano kad tokia galimybė būtų paskata iš naujo apsvarstyti savo vertybes. (9) Čia arba imk visą paslaugų paketą arba nieko. (10) Tačiau jis tuoj pat ap-

